

عارضه پارکینسون ناشی از داروهای روانگردان در بیماران اسکیزوفرن

* غلامحسین احمدزاده^۱ MD، محسن فروغی پور^۲ MD، مهستی بابائیان^۳ MD، سامان رضایی^۴ MD

^۱ دانشیار بیماریهای اعصاب و روان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، ^۲ دانشیار بیماریهای مغز و اعصاب، ^۳ دستیار داخلی، ^۴ دستیار

گوش و حلق و بینی - دانشگاه علوم پزشکی مشهد

تاریخ دریافت: ۸۵/۱۰/۱۴ - تاریخ پذیرش: ۸۶/۴/۱۹

خلاصه

مقدمه: داروهای روانگردان بخش مهمی از درمان بیماران را در روانپزشکی شامل می شوند. اما عوارض جانبی همانند پارکینسونیسم دارویی، مشکلات فراوانی به وجود آورده که از علل عمده قطع درمان از سوی بیماران است. هدف از این مطالعه بررسی عارضه پارکینسون در بیماران مبتلا به اسکیزوفرن که داروهای روانگردان استفاده می کنند بوده است.

روش کار: این مطالعه توصیفی - مقطعی در بیماران مبتلا به اسکیزوفرن در سال ۱۳۷۸ در بیمارستانهای نور و شریعتی انجام شده است. ۲۰۰ نفر از بیماران مبتلا به اسکیزوفرن که به عارضه پارکینسون مبتلا بودند مورد مطالعه قرار گرفتند. متغیرهای سن، جنس، خانواده میزان و مدت مصرف دارو، نشانه های تشخیصی پارکینسون و مصرف همزمان داروی آنتی کلینریژیک در پرسشنامه جمع آوری و سپس به وسیله آمار توصیفی و جداول توزیع فراوانی پردازش شد.

نتایج: از ۲۰۰ بیمار مورد مطالعه ۱۲۲ مرد و ۷۸ بودند. شیوع عارضه ۲۶/۵٪ بود. عارضه در جنس مونث (۳۲٪ در برابر ۲۲/۹٪ در مردان) سن بالا (۱۹-۱۰ سال: صفر درصد، بالاتر از ۵۰ سال: ۳۳٪) عدم مصرف همزمان آنتی کلینریژیک (۳۵/۷٪ در برابر ۲۵٪ مصرف همزمان) افزایش داشت. عارضه در گروههای دارویی با قدرت بالا، متوسط و کم به ترتیب ۲۸/۷٪، ۲۹/۴٪ و ۱۹/۲٪ بود. افزایش عارضه با میزان کمتر از ۱۰۰ میلی گرم (معادل کلرپرومازین) نسبت به گروه دارویی ۳۰۰ - ۱۰۱ میلی گرمی ($p > 0.05$) و نیز در فاصله زمانی ۳-۶ ماه پس از شروع درمان دیده شد. فراوانترین علامت بالینی سفتی و سختی ۸۴/۹٪ بود. شیوع عارضه با داروی آتپیک کلوزاپین ۱۱/۷۶٪ بود.

نتیجه گیری: عارضه در جنس مونث، سن بالاتر، عدم مصرف همزمان ترکیب آنتی کلینریژیک شیوع بالاتری داشت. عارضه در تمام خانواده های دارویی و حتی داروی آتپیک دیده شد. پارکینسون دارویی در شروع درمان شیوع بالاتری داشته، با ادامه درمان و افزودن آنتی کلی نرژیک کاهش یافته است.

کلمات کلیدی: اسکیزوفرنی، روانگردان، پارکینسون، آنتی کلی نرژیک